

## Algebra, I smer, 14. jun 2011.

1. a) Neka je  $\sigma \in S_9$  permutacija zadata sa:  $\sigma = (132)(38475)(2938)$ . Zapisati permutaciju u obliku proizvoda disjunktnih ciklusa i odrediti njen red.  
b) Ispitati da li u grupi  $S_{11}$  postoji element reda 21 i ako postoji, odrediti bar jedan takav element.
2. Odrediti normalnu formu aditivne komutativne grupe  $G$  zadate generatorima  $a, b, c, d$  i sistemom relacija:

$$\begin{aligned} -12a + 18b - 18c + 3d &= 0, \\ 15b - 27c + 6d &= 0, \\ -6a + 3b + 3c - 9d &= 0, \\ 6b + 15d &= 0. \end{aligned}$$

Koji je maksimalni red elementa u grupi  $G$ ? Koliko ima elemenata maksimalnog reda?

3. Rešiti sistem kongruencija:

$$x \equiv 3 \pmod{8}, \quad x \equiv 16 \pmod{25}, \quad x \equiv 1 \pmod{3}.$$

4. Neka su  $m$  i  $n$  prirodni brojevi takvi da  $n|m$ . Dokažite da je prirodna surjekcija  $\mathbb{Z}/m\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}/n\mathbb{Z}$  takođe surjektivna i na jedinicama (invertibilnim elementima) tj. da je homomorfizam (grupa)

$$U(\mathbb{Z}/m\mathbb{Z}) \rightarrow U(\mathbb{Z}/n\mathbb{Z})$$

takođe surjektivan („na“).

5. Odredite korensko polje  $K$  polinoma  $f(X) = X^4 - 13X^2 + 22$ . Odredite jedan element  $\alpha \in \mathbb{C}$  takav da je  $K = \mathbb{Q}(\alpha)$  i odredite minimalni polinom tog elementa  $\alpha$  nad  $\mathbb{Q}$ . Napišite  $\frac{1}{\alpha+5}$  u obliku  $p(\alpha)$  za neki polinom  $p(X) \in \mathbb{Q}[X]$ .
6. (Bonus teorijsko pitanje) Ideali i količnički prsteni.

## Algebra, I smer, 14. jun 2011.

1. a) Neka je  $\sigma \in S_9$  permutacija zadata sa:  $\sigma = (132)(38475)(2938)$ . Zapisati permutaciju u obliku proizvoda disjunktnih ciklusa i odrediti njen red.  
b) Ispitati da li u grupi  $S_{11}$  postoji element reda 21 i ako postoji, odrediti bar jedan takav element.
2. Odrediti normalnu formu aditivne komutativne grupe  $G$  zadate generatorima  $a, b, c, d$  i sistemom relacija:

$$\begin{aligned} -12a + 18b - 18c + 3d &= 0, \\ 15b - 27c + 6d &= 0, \\ -6a + 3b + 3c - 9d &= 0, \\ 6b + 15d &= 0. \end{aligned}$$

Koji je maksimalni red elementa u grupi  $G$ ? Koliko ima elemenata maksimalnog reda?

3. Rešiti sistem kongruencija:

$$x \equiv 3 \pmod{8}, \quad x \equiv 16 \pmod{25}, \quad x \equiv 1 \pmod{3}.$$

4. Neka su  $m$  i  $n$  prirodni brojevi takvi da  $n|m$ . Dokažite da je prirodna surjekcija  $\mathbb{Z}/m\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}/n\mathbb{Z}$  takođe surjektivna i na jedinicama (invertibilnim elementima) tj. da je homomorfizam (grupa)

$$U(\mathbb{Z}/m\mathbb{Z}) \rightarrow U(\mathbb{Z}/n\mathbb{Z})$$

takođe surjektivan („na“).

5. Odredite korensko polje  $K$  polinoma  $f(X) = X^4 - 13X^2 + 22$ . Odredite jedan element  $\alpha \in \mathbb{C}$  takav da je  $K = \mathbb{Q}(\alpha)$  i odredite minimalni polinom tog elementa  $\alpha$  nad  $\mathbb{Q}$ . Napišite  $\frac{1}{\alpha+5}$  u obliku  $p(\alpha)$  za neki polinom  $p(X) \in \mathbb{Q}[X]$ .
6. (Bonus teorijsko pitanje) Ideali i količnički prsteni.